

и за доста значајни резултати во комуницирањето и соработката на вашата асоцијација со другите субјекти на нашиот политички живот и односи. Потпрени на тие искуства и во духот на задачите и пораките од овој јубилеј, секој одделно и сите заедно ќе треба да ги збогатиме и докрај да ги однегуваме идните договарања и соработка. Во тој дух, дозволете ми, уште еднаш да ве поздравам и да ви пожелам плодна и творечка работа.

Благодарам.

ИЗВЕШТАЈ НА УПРАВАТА НА СОЈУЗОТ НА ИСТОРИСКИТЕ ДРУШТВА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1970—1972 ГОДИНА

Дваесетгодишниот јубилеј на Сојузот на историските друштва на Македонија се совпаѓа со годината кога нашите народи ја одбележаа осумдесетгодишнината од раѓањето на другарот Тито со чие име се запишани најсветлите страници од историјата на македонскиот народ.

Братството и единството исковано во текот на револуцијата создаде можности низ заедничката борба да се отворат патиштата за заедничка перспектива на народите и народностите на Југославија, за развитокот на социјалистичките општествени односи и на самоуправниот социјализам. Јубилејот се поклопува со триесетпетгодишнината од Титовото доаѓање на чело на КПЈ.

Во оваа година македонскиот народ со достојна почит ја одбележа и стогодишнината од раѓањето на идеологот и стратегот на македонското национално ослободително движење Гоце Делчев. 1972 година од страна на Републичкиот одбор за прослава е прогласена за Гоцева година.

И покрај огромните успеси што ги има постигнато во изминатиот период, нашата земја е соочена и со одредени девијации и социјални разлики што не се резултат на трудот.

Со измените кои настапија во општествено економскиот систем во СФРЈ по прифаќањето на Уставните амандмани, практично нашата земја се враќа на такви организциони решенија што беа прокламирани со Одлуките на Второто заседание на АВНОЈ. Во СФРЈ се создаде една нова положба во која републиките и нациите добија повеќе можности за покренување на сопствени иницијативи, за афирмација на својата автономност, за потпирање на сопствените сили, но и со зголемени обврски на сите народи и народности на Југославија да ги бранат и сочуваат придобивките на Народната револуција.

Југословенската заедница е заедничко дело на југословенските народи и круна на огромните напори и жртви на нејзините народи и нејзината целост. Нејзиниот суверенитет и интегритет не можат да бидат ставени во прашање од никого.

Најзначаен настан кој означува пресвртница во нашиот општествено политички живот претставува 21-та седница на Претседателството на СКЈ одржана во ноември месец 1971 год. во Караѓоргево. Оваа седница ѝ стави крај на кризната состојба што се закануваше да го поткопа националниот суверенитет на СФРЈ ѝ да го спречи обидот да се гради нашата земја врз туѓи национално шовинистички концепции. Писмото на другарот Тито и Извршниот комитет на претседателството на СКЈ од септември 1972 година упатено во прв ред до сите комунисти и општествената јавност, значи дефинитивна пресметка со сите деформации во сите сфери на општествениот, економскиот и културниот живот, како и со носителите на сите злоупотреби, крајби и други лоповлуци.

Во идејно воспитната сфера голем е придонесот на нашите историчари и на Сојузот на историските друштва на Македонија. Ние треба да се залагаме за константно подобрување на науччо-идејната страна во наставата и за отстранување на сè она што е туѓо во образованието, воспитувајќи ги младите генерации во духот на социјалистичкиот патриотизам и интернационализам.

Ние како историчари најдобро знаеме дека нашите непријатели во текот на целата историја се радувале на секој обид за слабеење на нашето единство, бидејќи во тоа го гледаме основниот услов за успехот на своите мрачни планови спрема Југославија односно Македонија.

Ние можеме денес со задоволство да констатираме пред овој собир дека нашите историчари останаа настрана од тие екцеси што секако им служи на чест. Исто така сите оние сили кои денес се борат против национализмот и шовинизмот во нашето општество, ќе најдат во нас историчарите вистински сојузници.

Сојузот на друштвата на историчарите, односно историското друштво, е формирано на 23 ноември 1952 година во хемискиот кабинет на Гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Скопје, со задача да ги обединува, координира и насочува напорите за остварување на општите и посебните задачи кои пред историчарите како научни и педагошки работници ги поставуваше нашиот општествен развој. Друштвото од 1961 година дејствува како сојуз.

Во изминатите 20 години Друштвото работеше на:

— Опфаќање во друштвото на историчарите на сите историчари и лица кои се занимаваат со историската наука или имаат љубов спрема неа; Поттикнување и потпомагање на историчарите кои работат на истражување и проучување на историјата на македонскиот народ и другите наши народи, на словенската и општата историја и на основните историски науки; Следење

и проучување на проблемите на историската настава; Потпомагање и настојување за стручно усовршување на членовите со цел за подобрување на нивната научна и педагошка работа; Поттикнување на работа на младите научни сили и потпомагање на нивниот развнток; Настојување кај друштвата и членството во целина за водење посебна грижа кон спомениците на културата, за собирање и чување на историски, музејски и архивски материјали, за популаризација на словенската наука, развивање љубов кон историското минато и др.

Своите задачи Сојузот ги остваруваше преку:

курсеви, семинари, пленуми, консултации, предавања; Издавање на научно наставно списание од 1965 год.; Организирање на наставни семинари на кои се разработувани наставни педагошки теми; Организирање на научни екскурзии во земјата и странство; Учество на наши историчари на историските конгреси во земјата и странство (Стокхолм, Виена, Москва и др.); (Нашiot Сојуз беше организатор и домакин на Петтиот конгрес на Сојузот на историските друштва на Југославија, одржан во Охрид 1968 година);

— Соработка со органите на народната власт, научните и образовните установи и општествено-политичките организации.

Реализацијата на одредени програмски задачи и други активности е од особено значење за развнтокот и афирмацијата на македонската историографија во земјата и странство.

Управата на Сојузот на историските друштва на Македонија беше избрана на деветтото годишно собрание на Сојузот, одржано на 19 септември 1970 година во Крушево. Во Управата беа избрани: Трпко Панговски, просветен советник, за претседател на Сојузот, а за членови: д-р Петар Стојанов, виш научен соработник, Масар Кодра, соработник, д-р Бранко Панов, вонреден професор, Дамјан Лепчевски, советник, Владимир Картов, професор на Педагошка академија, Скопје, Благоја Цветковски, професор на Педагошка академија — Штип, Цветан Белчански, професор на Педагошка академија — Битола, Васка Перчинкова, професор, Костадин Делиниколов, професор, д-р Славко Димевски, соработник на Радио-телевизија Скопје, Александар Кузмановски, професор и Девичански Јован, професор од Веница.

Во надзорниот одбор беа избрани: д-р Александар Апостолов, вонреден професор, д-р Велимир Брезовски, виш научен соработник и Милка Тодорова, професор.

Во судот на честа беа избрани: Томо Томоски, редовен професор и д-р Галаба Паликрушева, виш научен соработник.

На првата седница по изборот одржана во Крушево извршено е конституирање и избран извршен одбор во состав: Трпко Панговски, претседател, д-р Петар Стојанов, потпретседател, Масар Кодра, секретар, Костадин Делиниколов, благајник.

Формирани се три комисии. За настава — во состав: д-р Бранко Панов, Дамјан Лепчевски, Владо Картов, Васка Перчинкова.

Организационо-идеолошка: Трико Панговски, д-р Петар Стојанов, Масар Кодра.

Комисија за научни екскурзии и контакти со други друштва: Александар Кузмановски и д-р Славко Димевски.

Д-р Славко Димевски беше посебно задолжен од Управата на Сојузот за работа со историчарите во средствата за јавни информации (Радио-телевизија Скопје и редакциите на весниците и списанијата).

На седниците на Управата повремено учествуваа претседателите на одделни друштва на историчарите од општините, одделни професори — соработници на Институтот за национална историја, главниот и одговорен уредник на списанието „Историја“ и други.

На седницата на Управата одржана на 10 јануари 1971 година прифатена е двогодишната програма за работа на Сојузот во која беа опфатени непосредните задачи што беа поставени на претходното годишно собрание на Сојузот, дејности од организационен карактер, научно наставни педагошки прашања, контакти на Сојузот со друштвата на историчарите од другите републики и странство. Програмата беше умножена и доставена до сите општински друштва на историчари со молба да ја разгледаат и да ни достават сопствени забелешки врз програмата.

Работата на Сојузот се одвиваше преку контакти со општинските друштва на историчарите. Со залагањето на Извршниот одбор се обновува друштвата на историчарите во Тетово, Титов Велес, Куманово, Кавадарци и Струмица. Друштвата имаат постигнато значајни резултати. Нешто поконкретно за работата на друштвата ќе кажат нивните претставници во дискусијата.

Во својата работа Управата на Сојузот секогаш настојувала во сите активности што ги преземаше да вклучи што повеќе свои членови. Управата барала и нови форми што ќе бидат попривлечни и корисни за самото членство.

Повеќето членови на Управата сесрдно се залагале за благо времено извршување на прифатените задачи од програмата.

На 16. XI. 1971 година за нов секретар на Сојузот е кооптиран Александар Кузмановски, член на Управата на местото на Масар Кодра.

Претседателството одржуваше редовно состаноци на кои ги определуваше непосредните задачи и тематиката за нашите седници. Слободно може да се каже дека ни една мерка ни решение од каков и да е вид не е донесено без заедничко решавање на седниците на Управата, водејќи притоа сметка за потребите и можностите на Сојузот.

Особено треба да се истакне нашето настојување да се одржуваат врските со другите општествено-политички и стручни организации и стручни здруженија, да се вршат текуштите финан-

сиски работи, да се покренуваат во границите на нашите можности оние задачи кои се сметаат за најургентни, а кои донекаде ќе можете да ги согледате од дневните редови на седниците на Управата.

Управата има одржано 17 седници, а биле разгледувани следниве прашања:

— донесување програма за работа на Сојузот; донесување одлука за висината на патните и дневни трошоци и хонорарот на техничкиот секретар; Организациони прашања и мерки за проширување дејноста на Сојузот; формирање комисија за изработка нов статут на Сојузот и негово прифаќање; меѓурејубличка соработка со историските друштва од другите републики особено со друштвата на историчарите од Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија и Црна Гора; Соработка со Сојузот на друштвата на историчарите на Југославија и Националниот комитет за историски науки при што на седници на Управата се разгледувани информации на нашите претставници за работата на овие органи; Договор за утврдување на основната проблематика за разговор со другарот Ангел Чемерски, претседател на ЦК СКМ; Организација на наставни семинари, утврдување на програма за работа на семинарите; Организација на широко советување за наставата по историја во сите степени на образованието. (Носители на советувањето се Сојузот на друштвата на историчарите на Македонија и Комисијата за образование при Републичката конференција на ССРНМ); Донесување на програми за одбележување на одделни јубилеи за одредени личности и настани од нашата историја, Формирање одбор за одбележување на сто години од раѓањето на Гоце Делчев и донесување програма за работа на Одборот; Делегирање на членови во советите на работните организации и тоа: на Институтот за национална историја, Филозофскиот факултет, Историскиот музеј на Македонија и Републичкиот завод за заштита на историско културните споменици; Информации за работата на Сојузот на историските друштва на Југославија и Меѓународниот комитет за историски науки; Извршување на соодветни подготвки за учество на наши историчари на VI-от конгрес на историчарите на Југославија. (Конгресот ќе се одржи во Црна Гора 1973 година, а основна тема на Конгресот е Односот на селото и градот низ историјата); и Подготвки за одржување на интеркатедарската конференција на историчарите во Херцеговни.

Развиток на македонската историографија

Во изминатиот период нашата историска наука бележи постојан подем. Институтот за национална историја има објавено околу 100 наслови и голем број изворна документација. Архивот на Македонија има објавено неколку томови на изворни материјали. Издавањето на историјата на македонскиот народ претставува осведочен придонес на македонските историчари во осветлувањето на нашата историја, а тоа е и придонес за југословенската и светската наука. Од посебно значење е излегувањето од печат

на кратката верзија на Историја на македонскиот народ која, за разлика од тритомната историја, е достапна практично на секој наш читател.

Во последниве години на повеќе наши историчари поделени се награди како највисоко општествено признание за придонес во развитокот на македонската историографија. Оваа година доделени се три октомвриски награди од кои една за животно дело.

Наши историчари учествувале на научниот собир на југословенско ниво, посветен на триесетгодишнината од Народната револуција. Собирот е одржан во Љубљана во јануари 1972 година на кој нашите историчари имаат поднесено четири научни соопштенија.

Институтот за национална историја заедно со Македонската академија на науките и уметностите има организирано научен симпозиум посветен на Народноослободителната војна во Македонија. Научни симпозиуми со тематика од НОВ организирани се во повеќе градови во Републиката.

За одбележување е научниот симпозиум посветен на делото на Гоце Делчев, одржан во месец ноември оваа година во Штип во организацијата на Институтот за национална историја и Друштвото на историчарите од Штип.

Сојузот на друштвата на историчарите во соработка со Центарот за идеолошко политичко образование и студии има организирано јавна дебата на 11 мај 1971 година на тема: „Борбата на македонската нација за самоопределување и изградување на својата држава“. Како основа за дебатата послужи публикацијата на професорот д-р Александар Христов „Создавање на македонска држава 1893—1945“. Целта на дебатата беше да се проследи од научен аспект континуитетот на конституирањето на македонската нација од крајот на XIX век до крајот на Втората светска војна.

Во досегашните подготовки што нашиот Сојуз ги има извршено за одржување на VI-от конгрес на историчарите на Југославија свои пријави на научни соопштенија имаат поднесено 18 историчари од нашата Република.

За развитокот на историската наука повеќе чувте вчера попладне во основниот реферат што за ова собрание го подготвија група историчари од Институтот за национална историја и Филозофски факултет.

Н а с т а в а

Соработката на Сојузот на историчарите со Републичкиот завод за школство и општинските заводи беше на висина. Учествовавме во донесувањето на новите планови и програми по историја за основните училишта и за реформираното средно образование. Во петтите одделенија е воведен предметот историја со

еден час неделно што отстапува од нашите барања. Што се однесува, пак, до реформираното средно образование, нашите барања беа историјата, поред мајчиниот јазик и поред низата воспитно образовни и други компоненти, да добие соодветно место низ наставните планови. Во врска со тие настојувања можеме да речеме дека успеавме да докажеме дека во реформираната гимназија историјата не треба да заврши во подготвителниот период, односно дека не е потребно создавање на нов концентрисан круг во завршните класови.

Меѓутоа и натаму останува проблемот за растеретување на наставните програми од содржини кои не се така битни за разбирање на историските процеси.

Сојузот во соработка со Републичкиот завод за школство и Центарот за идеолошко и политичко образование и студии е организатор на наставен семинар одржан во месец октомври 1971 година во Крушево. На семинарот се третираше проблематиката од генезата на македонскиот народ, нација и држава. Беа разгледувани и други теми од стручна проблематика. На семинарот присуствуваа 70 професори од средните училишта.

Во соработка со Секцијата за образование на Републичката конференција на ССРНИМ организирана е јавна дебата за некои актуелни проблеми од наставата по историја. Материјалот за дискусијата беше подготвен од група историчари за основна, средна, виша и висока настава и прифатен од групата за подготовки. Воопштувањето на материјалот за советувањето и на заклучоците ги има извршено професорот Владо Картов. Материјалот поднесен на советувањето, уводното излагање на претседателот на Сојузот и искажувањата на учесниците на дебатата, како и заклучоците, претставуваат солидна основа за натамошно дејствување на Сојузот, на Републичкиот завод за унапредување на школството и другите заинтересирани организации во областа на образованието и воспитувањето.

Во подготовка е нова дебата во соработка со Републичкиот центар за идеолошко политичко образование и студии на тема „За идејните аспекти на новата програма по историја за подготвителниот период за средното образование“. Дебатата има за цел да направи осврт врз идејните аспекти на предложената програма. Се очекува таа да претставува сериозен прилог во програмирањето и изведувањето наставата по историја. Воедно ќе се воопштат и најновите сознанија од одделни области на историската наука, ќе се иницира натамошно потемелно проучување и обработка на одделни области од историјата за да се направи придонес за поквалитетно изготвување на нови учебници по историја и за внесување поадекватни содржини со кои ќе се стартира во програмите за наставата по историја.

Оваа година во месец септември во Нови Сад се одржа и југословенски симпозиум за наставата по историја што го организира Сојузот на историските друштва на СФРЈ. На симпозиумот настапија двајца наши колеги, а присуствуваа над 40 наставници и професори по историја од СР Македонија.

Ако зборуваме за проблематиката на стручното усовршување на наставниот кадар, треба да одбележиме дека сè уште е отворено прашањето за перманентното стручно усовршување на наставничкиот кадар. Законските прописи по укинувањето на стручниот државен испит, за додатно стручно усовршување на Универзитетот и Педагошките академии, не се реализираат.

У ч е б н и ц и

Од страна на издавачот „Просветно дело“ во последниве неколку години издадени се учебници по историја за сите класови на осумгодишните училишта, за гимназиите и средните училишта. Извршените поместувања на наставата по историја во осумгодишните училишта го наметнува проблемот од издавање нови учебници. Учебниците за гимназиите и средно-стручните училишта и натаму остануваат во употреба. Од издавачот се прават напори за издавање на историски атлас и други нагледни средства за наставата по историја.

Во организација на Сојузот на историските друштва на Македонија и Друштвото на историчарите од Охрид организирани се две научни екскурзии во Киев, Москва и Ленинград при што беа разгледани знаменитостите и музеите во споменатите градови. Нашиот Сојуз програмираше екскурзија во Шпанија, но екскурзијата не е изведена поради појава на болеста Variola vera.

Списанието „Историја“

Управата на Сојузот на две свои седници ја разгледувала проблематиката на нашето списание. Управата има дадено согласност на Одлуката на Редакцијата за зголемување цената на списанието на 12 динари од број за членовите, за ученици и студенти по 6 динари, а за установи 20 динари. Согласност е дадена за да се избегне појавениот дефицит од 15.000 нови динари и да се избегнат нови зголемувања за кои немавме обезбедено средства. Списанието излегува со извесно задоцнување. Управата сугерира на Собранието да се намали бројот на членовите на Редакцијата кој е голем за нашите услови и да се сведе на 3 до 5 члена за една од предложените солуции треба да се произнесе Собранието. Нашето списание е научно наставно списание, а не е информативно како што тоа е класирано од страна на Органот кој го дотира. Во таа смисла а за обезбедување на постојани извори на

финансирање за списанието, поред напорите што ги има направено Редакцијата, правени се и лични напори од претседателот на Сојузот пред соодветните фондови.

Одбележување на Стогодишнината од раѓањето на Гоце Делчев и други јубилеи

Во рамките на јубилејните прослави Друштвата на историчарите имаат одбележено значајна активност. Прославите во сите места во Републиката биле на висина, а одржани се бројни предавања, академии во училиштата и работните организации. Во Делчево е отворена изложба за Гоце Делчев, подготвена од Историскиот музеј на Македонија. Изложбата гостува во сите општински центри во Републиката. Изложбата во Делчево ја отвори на 4 мај другарот Бошко Станковски, претседател на Републичката конференција на ССРМ и член на Републичкиот одбор за прослава. (Како гостин на Сојузот беше другарката Лика Чопова од Софија, внука на Гоце Делчев која положи венци на гробот и споменикот во Градскиот парк. Истата беше примена од претседателот на Одборот за прослава на Стогодишнината од раѓањето на Гоце, Драгољуб Ставрев и од страна на претседателот на Републичката конференција на Социјалистичкиот сојуз на Македонија).

За извршување на една обемна програма заедно со Институтот за национална историја е формиран предавачки актив кој одржа бројни предавања посветени на Гоце низ целата Република. Одбележувањето ги мина и границите на СР Македонија. Во соработка со друштвата на историчарите од другите републики одржани се свечени академии и тоа во Љубљана од страна на професорот д-р Александар Апостолов, предавања во Задар, Титовград, Котор, Иванград и Никшиќ има одржано д-р Петар Стојанов. За историчарите од Босна и Херцеговина одржано е предавање од д-р Манол Пандевски. Во Белград се вршеа подготовки за одржување на свечена академија на Коларчевиот универзитет. Меѓутоа, појава на болеста *Variola vera*, која го зафати Белград, попречи да се одржат бројни академии и во други места во СФРЈ.

Стогодишнината од раѓањето на Гоце Делчев беше одбележена и во средините на македонските иселеници. Во одделни прекуокеански земји беа испратени делегации од Матицата на иселениците од Македонија за да земат учество во тамошните јубилеи. Делегацијата за Австралија ја сочинуваа: д-р Данчо Зографски, редовен професор на Економскиот факултет Живко Чинго, писател и артиската на Македонскиот народен театар Цветанка Јакимовска. Предавања за животот на Гоце и за исто-

ријатот на македонското национално-револуционерно движење беа одржани во градовите со побројна македонска колонија: Сиднеј, Вологонг, Њукастл, Мелбурн, Канбера, Аделаид и Перт.

Во Гетеборг предавање има одржано д-р Орде Ивановски, а во Канада и САД д-р Иван Катарџиев и д-р Војо Кушевски.

Цениме дека е потребна и корисна соработката на Сојузот на друштвата на историчарите со Матицата на иселениците во идните програмски задачи. Овој пат Матицата на иселениците не барала никаква помош и соработка од Сојузот на друштвата на историчарите на Македонија.

Пригодни академии се одржани и за други великани на македонското национално-револуционерно движење. И тоа за Ѓорче Петров, Пере Тошев и др. Останува во иднина јубилеите да се програмираат со време а за одделни личности да се бараат и други програмски решенија.

Соработка на Сојузот на историските друштва со друштвата на историчарите од други републики и Сојузот на друштвата на историчарите на Југославија

Сојузот има активно соработувано со друштвата на историчарите од другите републики. Соработката е дојдена до израз низ следните активности:

— Организација на наставни семинари и тоа: учество на наши наставници на семинар во Хрватска, а во договор со Друштвото на историчарите на Словенија вршени се подготовки за наставен семинар со содржини од македонската односно словенечката историја. (Семинарот не е одржан).

— Учество на наши претставници на собранието на историчарите од Црна Гора (Дамјан Лепчевски) и Босна и Херцеговина (д-р Манол Пандевски).

— Одржување на интеркатедарска средба на историчарите од филозофските факултети, одржана во Херцеговина, а посветена на историската настава на универзитетите во СФРЈ. Конференцијата е одржана на 14 и 15 мај 1971 година.

— Учество на Сојузот во сите подготовки за VI-от конгрес на историчарите на Југославија.

— Учество во работата на Сојузот на историските друштва на СФРЈ и Националниот комитет за историски науки преку нашите претставници: Т. Панговски, акад. Михаиљло Апостолски, ред. проф. и дописен член на МАНУ Љ. Лапе со залагање во одделни меѓународни комисии и комитети да бидат адекватно застапени нашите научни работници, како и наш придонес во излегувањето на списанијата на Сојузот на историските друштва на Југославија.

Меѓународна соработка

Во мај 1972 година нашиот Сојуз беше поканет за учество на научен симпозиум во Софија посветен на развојот на бугарската историографија од 1944 година до наши дни. Нашиот Сојуз на овој симпозиум го претставуваа: Трпко Панговски, д-р Велимир Брезовски и д-р Манол Пандевски.

Од прочитаните реферати и соопштенија, како и од дискусијата водена на симпозиумот во Софија, констатиравме дека нашата историја не беше предмет на разгледување. Таквото нешто не го барала и концепцијата на организаторите на собирот.

За собирот нашите историчари немаа подготвено свои излагања. На таков став се застапа уште кога се одлучи да се присуствува во Софија. Материјалите за научниот собир ни беа доставени по нашето пристигнување во Софија, а не претходно за да ги проучиме. Меѓутоа, нашиот став беше да земеме активно учество во дискусијата и да одговораме достоинствено, научно и со аргументи до колку бидеме предизвикани од бугарска страна.

Од посебните разговори што ги водевме со претседателот на бугарското историско друштво академикот Димитар Косев изразена е вербална спремност за соработка со македонските историчари односно со историчарите на Југославија за размена на публицистиката и др.

Нашите историчари воспоставија извесни контакти и со историчари од други земји присутни на научниот собир во Софија, а кои низ разговорите пројавуваа знатен интерес за Македонија.

На 7 јуни 1972 година во просториите на Историскиот музеј на Македонија водени се разговори помеѓу претставници на Сојузот на историските друштва на Македонија и К. Пруфи, професор по историја и декан на Филозофскиот факултет во Тирана. Во овие разговори учествуваа од наша страна: Т. Панговски, во својство на претседател, д-р Глигор Тодоровски, директор во Институтот за национална историја и Шукри Рахими, професор на Педагошката академија. Низ разговорите изразена е заедничка желба за воспоставување на контакти помеѓу нашиот Сојуз и Друштвото на историчарите на Албанија. Од наша страна упатена е усна покана претставници на Друштвото на историчарите на Албанија да ја посетат Македонија за воспоставување на соодветни контакти на стручен и општествен план.

Соработка на Сојузот на друштвото на историчарите со општествено-политичките организации, научни институти, заводи за заштита на спомениците на културата и др.

На наше барање на 13 јануари 1971 година Управата на Сојузот на историските друштва на Македонија беше примена од Претседателот на ЦК СКМ Ангел Чемерски при што претседате-

лот е запознат со активноста на нашиот Сојуз и со некои актуелни проблеми од нашата дејност.

Сојузот со Републичката конференција на ССРНИМ има соработувано по прашањето за наставата по историја, одбележување на одделни јубилеи, учество во дебатата на Уставните амандмани учество на проблемската конференција на ССРНИМ за општествено-политичките и социјално економските аспекти на ислелувањето и запослувањето во странство.

Соработувано е со Советот за традиционалната прослава „10 дена Крушевска република“ по прашањето за учество на нашите историчари на симпозиуми, семинари, советувања и други форми на научно-истражувачка работа поврзани со Илинден и Крушевската република. Како наш закључок сугерирано е на Институтот за национална историја и Републичкиот завод за школство, деч од свои програмски активности да ги насочат и организираат во Крушево. Оваа препорака ја прифатија двете институции. Републичкиот завод за школство свои наставни семинари веќе има организирано во Крушево.

Од посебна полза е соработката на Сојузот на друштвата со заводите за заштита на културно-историските споменици и со органите на народната власт.

Сојузот на друштвата на историчарите на Македонија изразува спремност и готовност за уште поголема соработка, доколку таа соработка биде каналисана и насочена во саканиот правец нема да изостанат резултатите во научната дејност, во наставно-педагошката дејност, во негувањето на историските традиции и во воспитувањето на младите генерации во духот на југословенскиот социјалистички патриотизам.

На крајот би сакал во име на Сојузот да им изразам благодарност на досегашните членови на Управата на Сојузот, на извршниот и надзорен одбор, на друштвата на историчарите од СРМ, на соработниците на Институтот за национална историја и на одделни професори од Универзитетот во Скопје за несебичното залагање во реализацијата на програмата на Сојузот за периодот 1970—1972 година.

Завршувајќи го овој Извештај го молам Собранието да го одобри и да даде разрешница на досегашната Управа.

Скопје 24. XI. 1972 година

Извештајот го поднесе
претседателот на Сојузот на
историските друштва на СРМ

Т. Панговски